

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

за обучението,
организирано в чужбина

4.

клас

A2.2

Заедно

Klett

ПЪТЕВОДИТЕЛ

Този пътеводител ще ви помогне бързо и лесно да се ориентирате в съдържанието на учебното помагало.

Тема на урока	<p>1 ОТНОВО В БЪЛГАРИЯ</p> <p>В ТОВА УРОК ВИ ПОМОГАМЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> да разберете как да се ориентирате в България; да разберете как да се ориентирате в България; да разберете как да се ориентирате в България. <p>Нови думи</p> <p>1. Прочети диалогите. Как са настроени героите? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>2. Прочети диалогите. Как са настроени героите? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>3. Прочети диалогите. Как са настроени героите? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p>	<p>1. Слушай аудиото и отбележи как се ориентирате в България.</p> <p>2. Прочети диалогите на глас.</p> <p>3. Прочети диалогите на глас. Защо са настроени героите така? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>4. Прочети диалогите на глас. Защо са настроени героите така? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>5. Прочети диалогите на глас. Защо са настроени героите така? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>6. Прочети диалогите на глас. Защо са настроени героите така? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>7. Прочети диалогите на глас. Защо са настроени героите така? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>8. Прочети диалогите на глас. Защо са настроени героите така? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>9. Прочети диалогите на глас. Защо са настроени героите така? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>10. Прочети диалогите на глас. Защо са настроени героите така? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p>	Аудио
Аудио			Четене по роли
Задача, свързана с усвояване на новите думи			Задача, свързана с прилагане на граматически знания
Нова граматическа информация	<p>2 ПЪТОВИТЕЛ</p> <p>1. Прочети диалогите. Как са настроени героите? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>2. Прочети диалогите. Как са настроени героите? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>3. Прочети диалогите. Как са настроени героите? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>4. Прочети диалогите. Как са настроени героите? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>5. Прочети диалогите. Как са настроени героите? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>6. Прочети диалогите. Как са настроени героите? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>7. Прочети диалогите. Как са настроени героите? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>8. Прочети диалогите. Как са настроени героите? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>9. Прочети диалогите. Как са настроени героите? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>10. Прочети диалогите. Как са настроени героите? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p>	<p>Общуване</p> <p>11. Говорете на уроци за българските си къщи, като използвате диалогите от урока.</p> <p>12. Слушай аудиото и отбележи как се ориентирате в България.</p> <p>13. Прочети диалогите на глас. Защо са настроени героите така? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>14. Прочети диалогите на глас. Защо са настроени героите така? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>15. Прочети диалогите на глас. Защо са настроени героите така? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>16. Прочети диалогите на глас. Защо са настроени героите така? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>17. Прочети диалогите на глас. Защо са настроени героите така? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>18. Прочети диалогите на глас. Защо са настроени героите така? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>19. Прочети диалогите на глас. Защо са настроени героите така? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p> <p>20. Прочети диалогите на глас. Защо са настроени героите така? Защо? Запиши отговора си в таблицата до новите думи.</p>	Диалог за прилагане и затвърдяване на граматическа информация
Задачи, свързани с усвояване и прилагане на новата граматическа информация			Задача за слушане с разбиране
Условни знаци	<p>Писане</p> <p>Оцветяване</p> <p>Свързване</p> <p>Нова граматическа информация</p>	<p>Пояснение на нови думи и форми</p> <p>Внимание</p> <p>Слушай и повтаряй</p>	<p>Самооценка</p> <p>Справих се сам.</p> <p>Справих се с помощ.</p> <p>Справих се трудно.</p>

- Условни знаци
- Слушане
- Диалог
- Четене

- Писане
- Оцветяване
- Свързване
- Нова граматическа информация

- Пояснение на нови думи и форми
- Внимание
- Слушай и повтаряй

Самооценка

Справих се сам.

Справих се с помощ.

Справих се трудно.

10 т.

1. Попълни текста с правилната форма на глаголите.

разхождам живея пътувам играя имам говоря
връщам се уча ходя подреждам

От няколко години Боян не _____ в България. В чужбина _____ в голямо училище.

Сутрин обикновено _____ с автобуса на училището _____ часове до обяд.

После _____ вкъщи и обядва.

Във вторник следобед _____ футбол, а в петък _____ на урок по китара.

В събота винаги си _____ стаята и _____ кучето.

В неделя преди обяд _____ по Скайп с приятели от България.

2. Избери една от подчертаните думи Огради я.

7 т.

1. Никога не се/си мия със студена вода.
2. Асен често се/си обува бели маратонки.
3. Приятелите се/си разхождат в центъра.
4. Аз винаги се/си обличам бързо.
5. Боян обикновено се/си къпе вечер.
6. През зимата се/си обличаме топли дрехи.
7. Мама се/си обува обувките.

3. Огради правилната форма. Напиши я в изречението.

7 т.

1. _____ пуловер на Ана вече е стар.

зелен зеления зеленият

2. Къде е _____ рокля на Лили?

старата по-стара стара

3. Сините дънки са _____ от черните.

удобни удобните по-удобни

4. Имам две сестри: Ана и Галя. Ана е _____ дете в семейството.

голямо най-голямото по-голямата

5. Харесваш ли _____ скейтборд на Румен?

новия новият най-нов

6. София е _____ град в България.

най-големият по-голям по-големият

7. _____ телефон на Михаела е много модерен.

розов розовият розовия

4. Довърши изреченията по модела.

6 т.

Модел: Аз ти пиша и _____ . Аз ти пиша писмо, а _____ имейл.
Аз ти пиша и ти ми пишеш. Аз ти пиша писмо, а ти ми пишеш имейл.

1. Боби ти пише и _____ .
2. Ние ви обясняваме задачите, а _____ новите думи.
3. Рая винаги ми подарява книга и _____ .
4. Ние помагаме на мама за вечерята, а _____ за теста.
5. Вие ни купувате сандвичи, а _____ сокове.
6. Аз ти подавам якето, а _____ шапката.

5. Преобразувай изреченията по модела.

6 т.

Модел: Живея на етаж № 8.
Живея на осмия етаж.

Модел: Това е урок № 8.
Аз работя по осми урок.

1. Това е място № 6.
_____
2. Ние живеем на етаж № 2.
_____
3. Това е блок № 9.
_____
4. Сега учите в стая № 23.
_____
5. Най-трудно е упражнение № 10.
_____
6. В момента решавам задача № 4.
_____

6. Попълни празните места с подходящата форма.

6 т.

От (2) _____ месеца живеем в нов апартамент. Той се намира на
(3) _____ пресечки от училището. Блокът е на (6) _____ етажа. Ние
живеем на (2) _____ етаж в апартамент номер (10) _____ .
В апартамента сме (4) _____ души: аз, брат ми и родителите ни.

- Провери как си се справил. Попълни в таблицата резултатите, които получи.

задача №	1	2	3	4	5	6	общо
максимален брой точки	10	7	7	6	6	6	42
получени точки							

- Напиши получения брой точки до съответното папагалче.

ОТНОВО В БЪЛГАРИЯ

В ТОЗИ УРОК ЩЕ НАУЧА:

- да говоря за пътуване;
- да разказвам какво ще правя през седмицата;
- да разказвам какво ще правя през ваканцията.

Нови думи

1 Слушай, показвай картината и повтаряй.

посрещам

изпращам

пристигам

заминавам

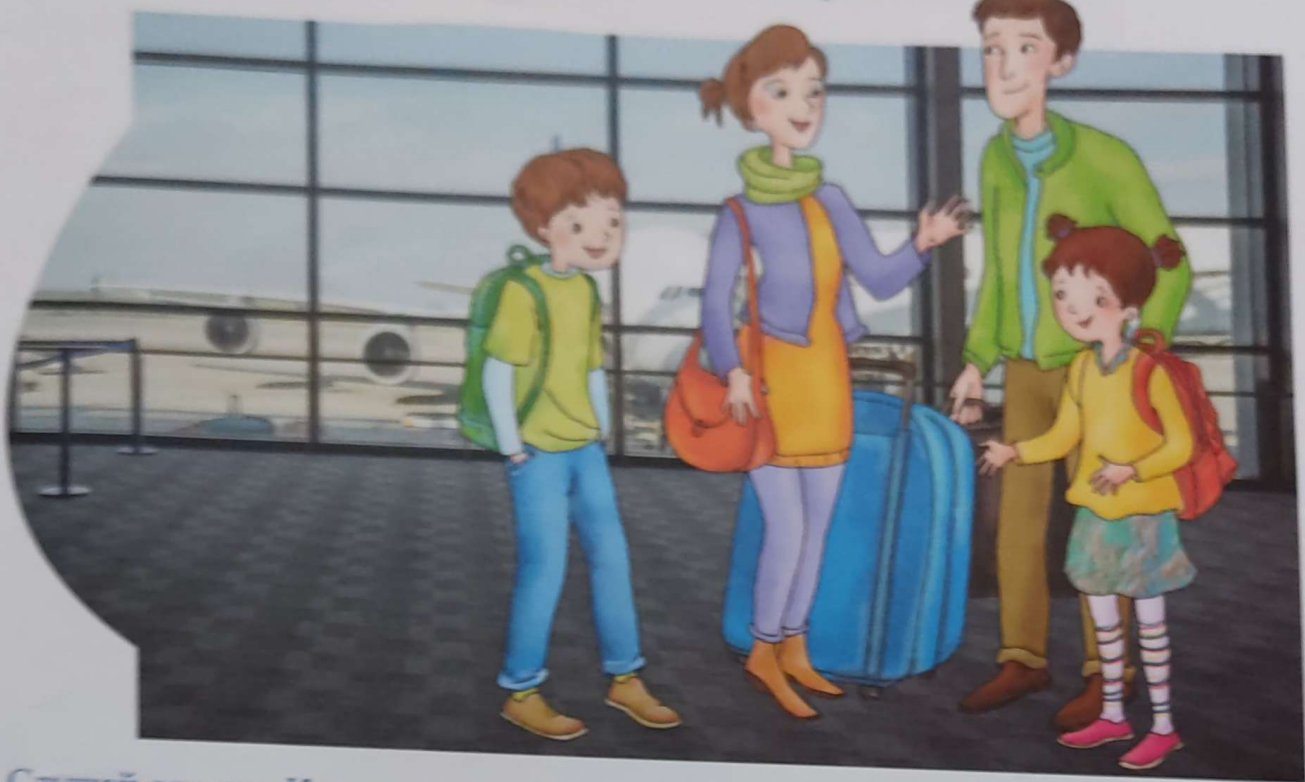
- Прочети глаголите.
- Кой глагол кое действие назовава? Запиши цифрата пред него в квадратчето до всяка картина.

1. **заминавам**

2. **пристигам**

2 Слушай диалога. Кой се завръща отново в България?

3 Слушай отново. Какво научи за героите? Попълни изреченията.

Семейство Милеви _____ постоянно в България.

Рая и Боби _____ заедно със Зорница и Живко.

Зорница и Живко _____ нови приятели.

Живко _____ сам през уикенда.

Зорница _____ сама на чина в училище.

Семейството скоро _____.

няма да играе

ще живее

ще учат

няма да седи

ще имат

ще вечеря

4 Прочети диалога. Подчертай глаголите в бъдеще време.

Майка: Деца, утре ще посрещаме гости.

Зорница: Гости ли?

Майка: Да, едни приятели пристигат от чужбина.

Живко: Какви са тези приятели?

Майка: Семейство Милеви. Досега бяха в чужбина, но вече се връщат за постоянно в България. Кацат довечера. Ще живеят в къщата отсреща.

Зорница: Имат ли деца?

Майка: Да, едно момиче и едно момче. Казват се Рая и Боби. Ще учите заедно в едно училище.

Зорница: Супер! Значи ще имаме нови приятели.

Живко: И няма да играя сам през почивните дни.

Зорница: А аз няма да седя сама на чина в училище.

Майка: Добре. Хайде на масата! Скоро ще вечеряме.

днес
 уча
 играя
 не обядвам
 вечерям
 пътувам
 говоря
 работа

ще
 няма да

утре
 уча
 играя
 обядвам
 вечерям
 пътувам
 говоря
 работа

5

Номерирай всяка картина с числото на подходящото изречение.

1. Той няма да седи сам на чина.
2. Те ще обядват сами.
3. Ние няма да ядем супа.
4. Тя ще пътува с автобус.
5. Аз ще карам колело сама.

6 Преобразувай изреченията по моделите.

Модел: – *Аз ще обядвам, а ти _____.*
– *Аз ще обядвам, а ти няма да обядваш.*

Ние няма да гледаме новия филм, а вие _____.
Ние няма да гледаме новия филм, а вие ще гледате новия филм.

1. През лятото аз ще ходя на море, а Зорница _____.
2. Ние няма да учим за теста, а вие _____.
3. Утре Живко ще обядва сам, а аз _____ сам.
4. През ваканцията момичетата ще карат колело, а ти _____ колело.
5. Христо няма да вечеря рано, а Ани и Милена _____ рано.

7 Огради правилната форма на глагола.

Модел: Аз ще пътувам/ще пътува/ще пътуваш с влак.

1. Мими нямам да вечеря/няма да вечеря/няма вечеря късно.
2. Ние с Христо ще играем/ще играете/ще да играем волейбол.
3. Ти нямаш да работиш/няма да работи/няма да работиш в събота.
4. Учениците ще учат/ще учите/ще уча сериозно за теста.
5. Ти и Ана няма да ходите/нямате да ходите/няма ходите на екскурзия.

8 Отговори и запиши.

– Ще слушаш ли музика?
– Да, _____.

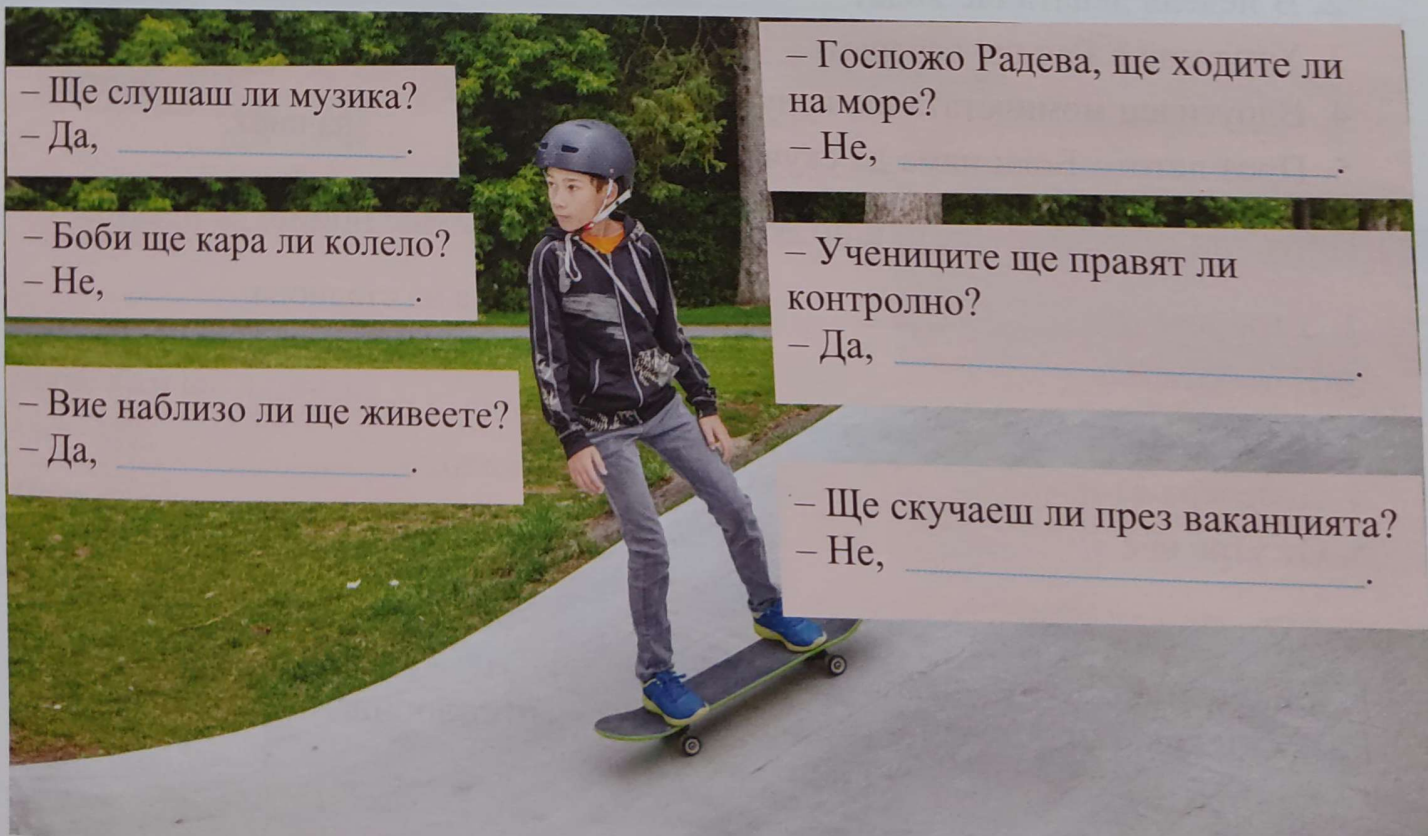
– Боби ще кара ли колело?
– Не, _____.

– Вие наблизо ли ще живеете?
– Да, _____.

– Госпожо Радева, ще ходите ли на море?
– Не, _____.

– Учениците ще правят ли контролно?
– Да, _____.

– Ще скучаеш ли през ваканцията?
– Не, _____.

9 Избери подходящия въпрос. Запиши го.

1. – _____ ?
– Не, за съжаление цяло лято ще работя.
2. – _____ ?
– Цял ден ще гледа телевизия.
3. – _____ ?
– Ще карат скейтборд.
4. – _____ ?
– Няма. Ще бъдем вкъщи.
5. – _____ ?
– Ще яде пилешка супа и салата.

Децата какво ще правят в парка

Утре ще пътувате ли до Мелник

Ще ходиш ли на море през юли

Мария какво ще обядва

Христо какво ще прави в събота

10 Довърши изреченията.

1. Утре следобед ти ще учиш _____ .
2. В неделя децата ще ходят _____ .
3. Утре ние с Рая ще вечеряме _____ .
4. Вдругиден момичетата ще купуват _____ .
5. През лятото Боян няма да скучае _____ .

дрехи

за контролното

на село

спагети

на цирк

11 Попълни празните места с подходящ глагол в бъдеще време.

1. Утре ние _____ в парка, а на стадиона.
2. В събота Рая _____ за Рилския манастир.
3. Вдругиден ти _____ колело, а скейтборд.
4. Довечера аз _____ на кино.
5. От утре вие _____ в нов апартамент.

Нарисувай и оцвети знамето на страната, в която живееш.
Разкажи какво ще правиш утре на езика, който говориш.

Общуване

12 Попълни таблицата.

	Ти	Боби
Какво ще правиш довечера?		
Какво ще обядваш утре?		
Какво ще вечеряш?		
Какво ще правиш в неделя?		
Ще учиш ли за теста?		
С кого ще играеш в парка?		

• Съставете диалог по таблицата.

– Какво ще правиш утре?

– Ще гледам телевизия.

– Боби какво ще прави утре?

– Ще гледа телевизия.

13 Разкажи какво ще правиш през ваканцията.

Включи в разказа си думите:

игра

плувам

слушам

говоря

тичам

карам

чета

разхождам се

• Можеш да използваш картините за опора.

През ваканцията ще ходя на море. Там ще плувам...

През ваканцията ще бъда на село при баба и дядо. Там ще тичам из двора...

14 Слушай внимателно диалога и отбележи
вярното.

- 1
- A) Те говорят на спирката.
  - Б) Те говорят на гарата.
  - В) Те говорят на летището.

- 2
- A) Той ще пътува за Виена.
  - Б) Той ще посреща някого.
  - В) Той ще изпраща някого.

- 3
- A) Самолетът пристига след 15 минути.
  - Б) Самолетът пристига след половин час.
  - В) Самолетът пристига след 20 минути.

15 Прочетете диалога по роли.

Мъж: Извинете, кога пристига
самолетът от Виена?

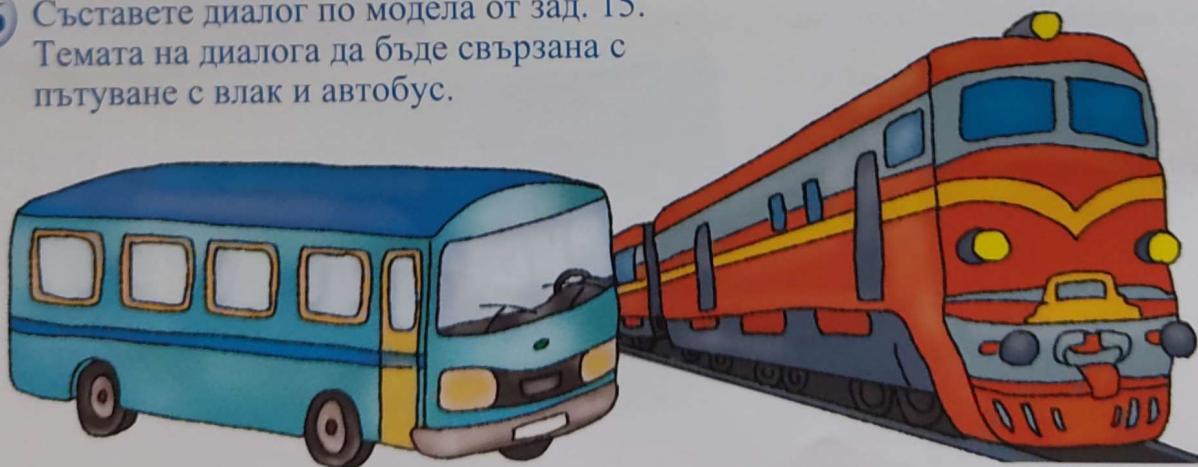
Жена: По разписание каца в десет часа.

Мъж: Но сега е десет и пет.

Жена: Съжалявам! Има двацет
минути закъснение.

Мъж: Чакам от половин час. Вече
нямам търпение.

16 Съставете диалог по модела от зад. 15.
Темата на диалога да бъде свързана с
пътуване с влак и автобус.

Вече знам

1

Попълни подходящата форма на глагола в изреченията.

1. Довечера момичетата _____ пържена риба.

ще вечерят   *нямат да вечерят*   *ще вечеряте*

2. Утре ние _____ за Варна.

нямаме да пътуваме   *няма да пътуваме*   *ще пътуват*

3. В неделя вие _____ на цирк.

ще ходиш   *ще ходите*   *нямате да ходите*

4. След два дни аз _____ футбол на стадиона.

няма да играя   *нямам да играя*   *ще играе*

5. Вдругиден ти _____ колело в парка.

ще карам   *ще караш*   *нямаш да караш*

2

Попълни текста с дадените глаголи в бъдеще време.

Утре е неделя и Марио *няма да бъде* на училище. Той _____ до провинцията. Там той _____ . Цял ден _____ с

приятели, _____ риба с дядо си. На улицата _____ само деца с велосипеди. Затова момчето _____ колело спокойно.

И най-хубавото – _____ от вкусната баница на баба си.

ям

пътувам

съм

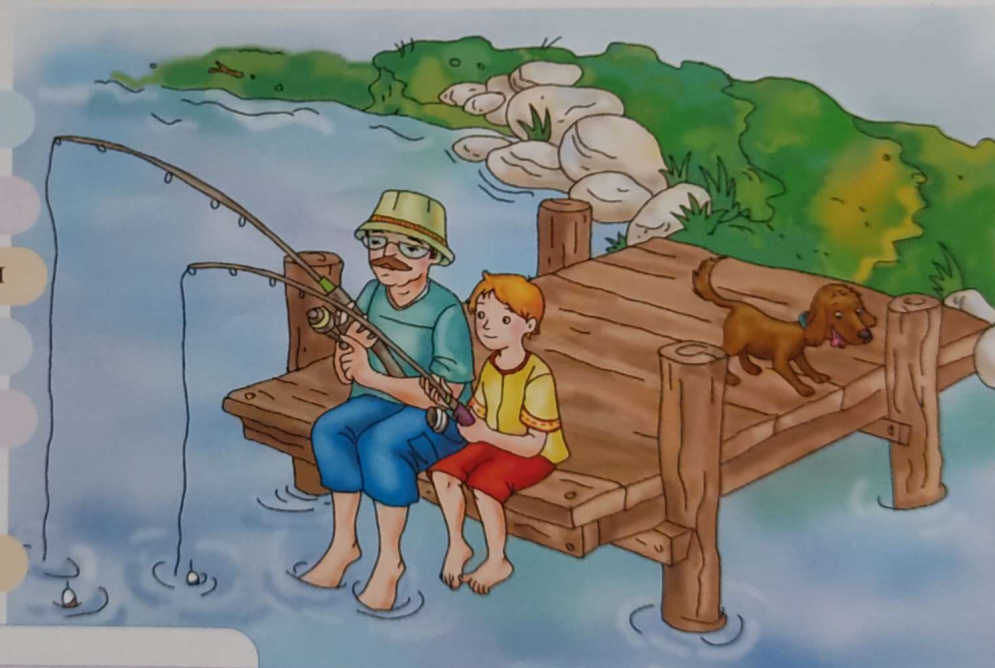
карам

забавлявам се

имам

ловя

играя

ВЕЧЕ МОГА:

- да говоря за пътуване;
- да разказвам какво ще правя през седмицата;
- да разказвам какво ще правя през ваканцията.

БЪЛГАРИЯ И БЪЛГАРИТЕ

Прочети текста и отговори на въпросите.

МЕТРОТО – НАЙ-БЪРЗИЯТ ГРАДСКИ ТРАНСПОРТ

Метрото в София засега е единственото в България. То започна да превозва пътници на 28 януари 1998 г. Всеки ден близо 350 хиляди души се возят по двете линии. Те са с обща дължина 40 км и имат 35 метростанции. През 2020 г. ще бъде пусната и третата линия на софийското метро. Тя ще бъде дълга близо 12 км и ще има 12 нови метростанции.

Метрото осигурява на хората бързо, комфортно и икономично придвижване в големия град, като спестява на всеки пътник по 20 минути в едната посока. Движението на метрото не зависи от задръстванията и не замърсява въздуха на столицата.

Метрото е предпочитано средство за придвижване от все повече жители и гости на големия град.

ПОГЛЕД В БЪДЕЩЕТО

В ТОЗИ УРОК ЩЕ НАУЧА:

- да задавам въпроси за бъдещи действия;
- да разказвам за бъдещето.

Нови думи

1 Слушай, показвай и повтаряй.

робот

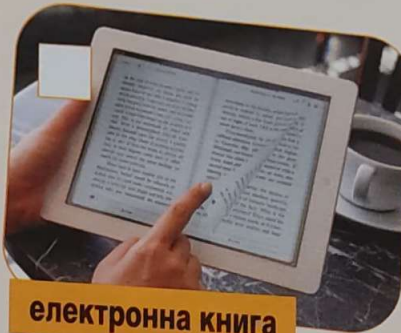
замърсяване

совалка

подводница

електронна книга

виртуална класна стая

слънчева енергия

айсберг

кратер

ледник

- Отбележи с ✓ думите, които са свързани с нашето всекидневие.
- Избери една дума или един израз и състави изречение.

2 Слушай внимателно.
За какво ще говорят
учениците в учебния час?

3 Прочетете текстовете по роли.

Живко

В бъдеще учениците ще имат виртуална класна стая. Няма да ходят на училище, а ще се срещат с учителите чрез компютъра. Роботите ще правят все повече неща вместо хората.

Не съм съгласна с Живко. В бъдеще децата пак ще ходят на училище, но няма да пишат с химикалки, а само на компютри. За съжаление, няма да има хартиени книги, а само електронни. Ще има повече коли и голямо замърсяване на въздуха. Затова няма да има много паркове и градини.

Рая

Боби

Отчасти съм съгласен с Рая. В бъдещето ще има много коли, но те няма да използват петрол, а слънчева енергия. Затова на Земята пак ще има зелени пространства. Всички ще можем да пътуваме до Луната или до Марс през ваканцията. Там ще се разхождаме и ще разглеждаме кратерите.

След 100 години със сигурност хората ще живеят различно. Ще има наводнения заради топенето на ледниците. Затова ще живеем под водата и ще се движим с подводници. Около къщите ще плуват различни риби.

Зорница

● Подчертай в текстовете дадените думи и изрази.

виртуална класна стая

замърсяване

наводнения

подводници

ледници

слънчева енергия

кратери

хартиени книги

● Открий и огради всички глаголи в бъдеще време.

● Срещу всяко твърдение напиши кой мисли така.

1. В бъдещето ще се разхождаме на Луната. — _____.

2. В бъдещето ще има само електронни книги. — _____.

3. След 100 години ще има големи наводнения. — _____.

4. В бъдещето учениците няма да се срещат с учителите. — _____.

Бъдеще време – въпросителна форма

– Ще живеем **ли** по-различно?

– Да, ще живеем по-различно.

– Няма **ли** да живеем по-различно?

– Не, няма да живеем по-различно.

4

Прочети текстовете от зад. 3. Отбележи с **X** вярно ли е всяко твърдение.

Твърдения	да	не
Живко: Децата няма да ходят на училище.		
Рая: Въздухът ще бъде чист.		
Боби: Колите няма да използват петрол.		
Зорница: Хората ще живеят в подводни къщи.		
Боби: Хората няма да живеят на Земята, а на Марс.		
Зорница: Ще има големи наводнения.		
Живко: Роботите ще работят вместо хората.		

5

Отбележи правилния въпрос. Напиши го.

– _____ коли в бъдещето?

Няма ли да има

Няма да има ли

Няма да ли има

– Ще има коли, но различни от днес.

– Утре _____ на училище?

ще ли ходиш

ще ходиш ли

ходиш ще ли

– Да, ще ходя.

– Другата седмица _____ до Мелник?

ли ще пътувате

ще пътувате ли

ще пътувате

– Не, за съжаление, няма да пътуваме.

– Довечера _____ музика?

слушате ще ли

ще ли слушате

ще слушате ли

– Да, ще слушаме музика.

– В бъдеще колите _____ нефт?

ще ли използват

ще използват ли

ще използва ли

– Не, няма да използват.

6 Задай подходящ въпрос към всеки отговор. Запиши го.

1. – _____ ?
– Няма да ходя на море.
2. – _____ ?
– Да, ще пътува до България.
3. – _____ ?
– Не, ще учим по математика.
4. – _____ ?
– Да, но първо ще вечерят.
5. – _____ ?
– Не, ще играем на компютъра.

7 Попълни текста, като използваш подходяща форма на глагола.

Утре _____ неделя.
_____ на училище.
_____ до късно. После
_____ на компютъра. В 12 часа
_____ и _____
малко телевизия. _____ домашно,
но _____ задачи за теста в
понеделник. Следобед _____
колело в парка. В 19 часа _____.

няма да ходя

ще бъде

ще играя

ще вечерям

ще гледам

ще карам

ще спя

ще обядвам

няма да пиша

ще решавам

8 Напиши текста от зад. 7, за да разкажеш какво ще прави Мария.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

9 Свържи въпроса с подходящия отговор.

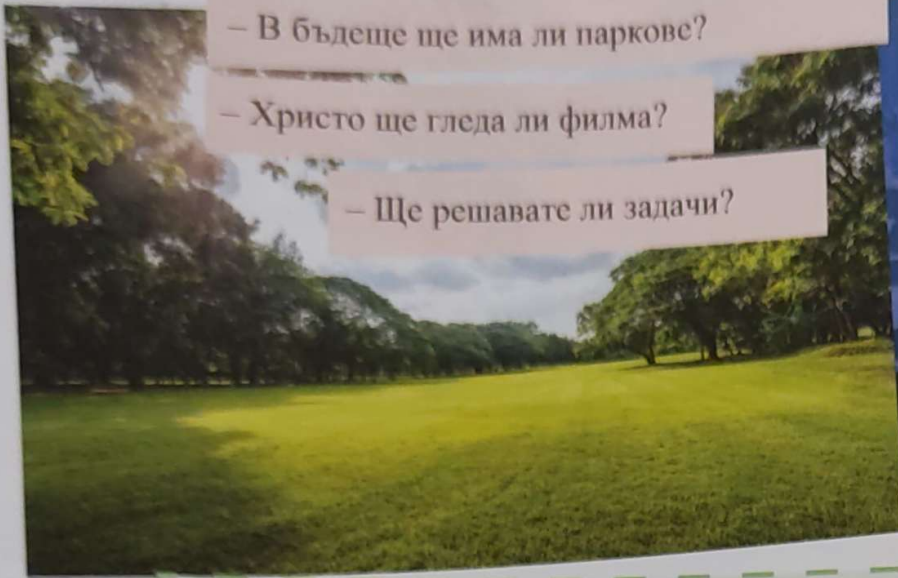

– Момчетата няма ли да излизат?

– В бъдеще ще има ли паркове?

– Христо ще гледа ли филма?

– Ще решавате ли задачи?

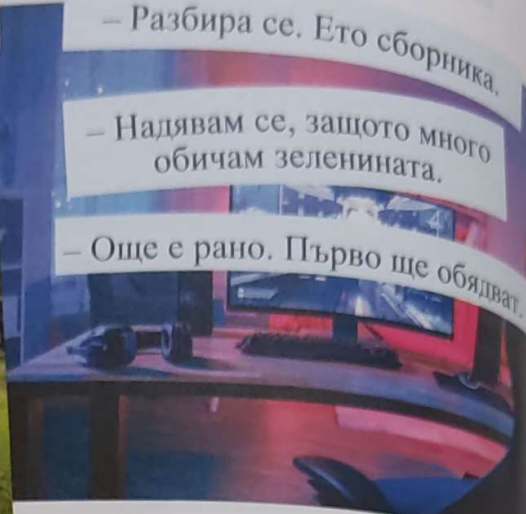

– Едва ли. Предпочита игрите на компютъра.

– Разбира се. Ето сборника.

– Надявам се, защото много обичам зеленината.

– Още е рано. Първо ще обядват.

Как питаш твой приятел какво ще прави утре на езика, който говориш?

10 Напиши съчинение на тема: „Земята след 100 години“.

Lined writing area for the composition.

Общуване

11 Говорете по двама за живота след 100 години. Питайте и отговаряйте за: природата, времето, училището, пътуванията, храната.

– Ще има ли зелени паркове след 100 години?

– Сигурно няма да има, защото ще бъде много студено.

12 Слушай внимателно диалога и отбележи вярното твърдение.

- А) Тя много харесва роклята.
- Б) Тя не е сигурна, че харесва роклята.
- В) Тя не харесва роклята.

- А) Роклята е скъпа.
- Б) Роклята е евтина.
- В) Роклята не е много скъпа.

- А) Тя веднага купува роклята.
- Б) Тя се колебае преди покупката.
- В) Тя не купува роклята.

13 Прочети изреченията.

- 1 – Ще купуваш ли тази блуза, или не?
- 2 – Моля те, решавай по-бързо! Не ми се стои тук цял ден.
- 3 – Ох, колебаеш се. Много ми харесва, но е доста скъпа.
- 4 – Не, няма да я купя.

- Определи коя реплика на кого е. Запиши цифрите пред всяко изречение на подходящото място.
- Кое е различното от диалога, който слуша?

14 Съставете диалог по модела на зад. 13. Използвайте думите: *топка, раница, списание*.

Вече знам

1 Прочети изреченията. Задай въпрос по модела.

Модел: – _____ ? – Утре ще пътуваш ли за морето?
– Да, утре ще пътувам за морето. – Да, утре ще пътувам за морето.

- _____ ?
– Да, утре ще ходим на репетиция.
- _____ ?
– Да, утре ще обядвам с вас.
- _____ ?
– Да, утре ще ходя на тенис.
- _____ ?
– Да, утре ще учиш по български език.
- _____ ?
– Да, утре ще слушам музика.
- _____ ?
– Да, Албена ще рисува утре.

2 Отговори на въпросите по модела.

Модел: – Ще ходиш ли на кино? – Ще ходиш ли на кино?
– _____ – Не, няма да ходя.

- Дали ще вечеряме по-рано?
– _____.
- Рая, ще правиш ли гимнастика?
– _____.
- В събота ще работите ли?
– _____.
- Зорница и Христо ще се разхождат ли заедно?
– _____.
- Татко ще пътува ли до провинцията?
– _____.
- Мама ще направи ли палачинки за закуска?
– _____.

ВЕЧЕ МОГА:

- да съставям и задавам въпроси за бъдещи действия;
- да разказвам за бъдещето.

БЪЛГАРИЯ И БЪЛГАРИТЕ

Прочети текста и отговори на въпросите.

БЪЛГАРСКИ ОТКРИТИЯ

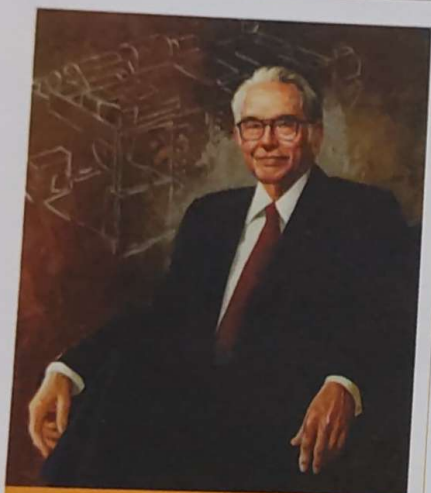
Българите имат голям принос за развитието на човечеството. Те създават изобретения, без които днес не можем да си представим живота.

Първият компютър е дело на българина Джон Атанасов. През 1939 г. той получава 690 долара от университета в Айова, за да реализира идеята си, и създава Atanasoff Berry Computer.

През 1921 г. инженер Асен Йорданов заминава за Щатите. През 50-те години на 20. Век той започва работа по сигурността на автомобилите. Асен Йорданов е един от създателите на въздушните възглавници в автомобилите.

Българинът Петър Петров създава първоначалния модел на електронния ръчен часовник. През 1969 г. той излиза на пазара под името „Пулсар“.

През 90-те години на 20. Век българският инженер Румен Антонов изобретява уникална автоматична скоростна кутия. Тя е по-лека и по-икономична от традиционната скоростна кутия. Днес изобретението на Антонов се използва от почти всички известни марки коли.

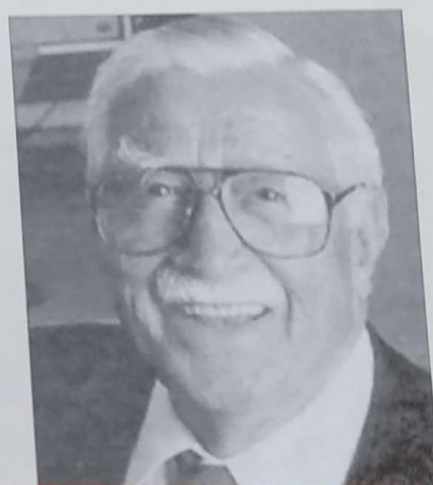

Джон Атанасов

Асен Йорданов

Петър Петров

Румен Антонов

1. С какво е известен Джон Атанасов?
2. Кой създава въздушните възглавници в автомобилите?
3. Как се казва първият електронен ръчен часовник?
4. Кога е създадена автоматичната скоростна кутия? От кого?

ЩЕ СЕ СПРАВЯ С ВСИЧКО

В ТОЗИ УРОК ЩЕ НАУЧА:

- да употребявам изрази за лично отношение;
- да разказвам за ежедневни и еднократни бъдещи действия.

Нови думи

1 Слушай и повтаряй.

изненада

1. 😞

съжаление

2. 😲

щастие

3. 😄

тъга

4. 😱

много смешно

5. 😂

- Кой емотикон на коя картина отговаря?
Напиши съответната цифра в кръгчето.
- Избери една дума и състави изречение с нея.

2 Разгледай календара. Попълни думите в писмото.

ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК	СЪБОТА	НЕДЕЛЯ
	днес	разходка в София	Пловдив	Старосел		
		сборник от Зорница		контролно	курс по рисуване	

утре

другата сряда

вдругиден

следващия петък

в петък

след 11 дни

днес

Здравей, Мария!
 Както знаеш, от няколко дни съм в България. Тук наистина е чудесно. За моя изненада, вече имам нови приятели. Казват се Зорница и Живко. Със сигурност ще намираме време за игри заедно.

От днес имаме малка ваканция. Ще имам повече време за разходки и пътуване. _____ ще разгледам центъра на София. _____ ще замина за Пловдив с мама, татко и Боби. Там ще видя леля и вуйчо.

_____ ще отида в Старосел, много интересно и красиво място. Близко до него има тракийски гробници. Както обикновено, ще си купя магнитче за спомен.

_____ ще имам контролно по математика. _____ ще взема сборника от Зорница и ще реша всички задачи. Ще се справя, сигурна съм.

_____ ще започна курс по рисуване. Всичко е прекрасно. За съжаление, ти не си тук.

гр. София

Пиши ми!
 Целувки,
 Рая

● Прочети писмото отново. Попълни изреченията с подходящия глагол според текста.

- Утре Рая ще _____ центъра на София.
- В Пловдив тя ще _____ леля и вуйчо.
- В Старосел Рая ще _____ магнитче.
- Преди контролното Рая ще _____ всички задачи от сборника.
- Рая ще _____ с всичко.

многократни (всекидневни) действия

Всеки ден купувам хляб.
 Всеки ден подреждам стаята си.
 Цяла сутрин решавам задачи.
 Всяка събота редовно се виждам с Ана.

еднократни действия

Утре ще купя хляб и плодове.
 В събота ще подреда цялата къща.
 Следобед няма да реша нито една задача.
 Следващата седмица в петък ще видя Ана.

3

Попълнете изреченията с подходящата форма на глагола.

- В неделя аз цял ден ще _____ гардероба. (*подреждам/подреда*)
- В 17 часа Ивайло ще _____ пред компютъра. (*сядам/седна*)
- Другия петък Милена ще _____ цялата баня. (*мия/измия*)
- Другия месец ние редовно ще _____ мюсли. (*закусвам/закуся*)
- След малко филмът ще _____ . (*започвам/започна*)
- Следващата седмица всеки ден учителката ще _____ с родителите. (*срещам се/срещна се*)
- Утре в колко часа ти ще ми _____ ? (*обаждам се/обадя се*)

днес

купувам

виждам

решавам

вземам

отивам

утре

купя, **-иш, -и, -им, -те, -ят**

видя, **-иш, -и, -им, -те, -ят**

реша, **-иш, -и, -им, -те, -а**

взема, **-еш, -е, -ем, -те, -а**

отида, **-еш, -е, -ем, -те, -ат**

**ще
няма да**

4

Попълни изреченията с формата на глагола за бъдеще време.

- Утре Камен ще _____ (*започна*) курс по джудо.
 Ти ще _____ (*замина*) за Пловдив в петък.
 Гостите ще _____ (*пристигна*) след два часа.
 Ние ще _____ (*се срещна*) в 10 часа.
 Милен ще _____ (*седна*) до прозореца.

След малко аз ще _____ (*изчистя*) стаята.

В събота Асен ще _____ (*купя*) плодове.

Вие ще _____ (*видя*) Милена след една седмица.

Госпожата ще _____ (*проверя*) теста скоро.

Ти кога ще _____ (*правя*) чай?

5 Свържи въпроса с подходящия отговор, като попълниш върнатата цифра.

1. Иване, ще направиш ли салатата за вечеря?	☐	Не, ще останат прави.
2. Госпожо, кога ще проверите теста?	☐	Да, но първо ще напишем домашното си.
3. Деца, ще изчистите ли стаята?	☐	Да, ще вземе и зеленчуци.
4. Учениците ще седнат ли?	☐	Добре, след малко ще измия домати.
5. Рая ще купи ли плодове?	☐	Вдругиден ще кажа резултатите.

Утре ще видя **Ана**. = Утре ще **я** видя.
Утре ще се обадя **на Ана**. = Утре ще **й** се обадя.

Утре няма да видя **Ангел**. = Утре няма да **го** видя.
Утре няма да се обадя **на Ангел**. = Утре няма да **му** се обадя.

6 Редактирай текста, в който има неправилно употребени глаголни форми. Напиши го.

Всяка сутрин Зорница стана навреме. Често не закуси. Понякога закъснява за автобуса и влизаш в клас след учителката. Тогава след часа винаги тя чисти дъската.

---

7 Напиши текста от зад. 6, като започнеш така:

И утре Зорница няма да стане навреме

---

8 Попълни текста с подходящата форма на глагола.

От следващия месец всяка неделя аз ще _____ (посещavam/ставам/стана) рано. Ще _____ (посетя) курс по математика. Там ще _____ (решavam/реша) задачи и ще се _____ (подготвям/подготвя) за математическата олимпиада.

Но дотогава има още три недели без курс. Затова тази неделя няма да _____ (ставам/стана) рано. Ще си _____ (ям/изям) закуската бавно, а после ще се _____ (обаждам/обадя) на Ели. Двете ще _____ (вземам/взема) автобуса до Витоша и ще _____ (правя/направя) дълга разходка там. Ще _____ (прекарвам/прекарам) един чудесен ден.

9 Попълни изреченията с подходящата форма на глагола.

отивам/отида закусвам/закуся купувам/купя отварям/отворя

Утре ще _____ на училище с автобуса.
Другата седмица ще _____ до училище пеша.

Вдругиден ще _____ в междучасието.
Следващата седмица всеки ден ще _____ вкъщи.

В сряда ще _____ банани.
Следващите дни ще _____ ябълки по-често.

Утре ще _____ прозореца.
До края на седмицата винаги ще _____ и вратата.

Сравни изреченията от зад. 9 със същите изречения на езика на страната, в която живееш. Има ли разлика с българския език в начина, по който ги съставяте?

Общуване

10 Говорете по двама за плановете си за неделя, като използвате дадените глаголи.

обаждам се

разхождам се

отивам

връщам се

спя

11 Слушай внимателно и определи за какво говорят момичетата.

Чуй диалога отново и отбележи с ✓ верните твърдения според текста.

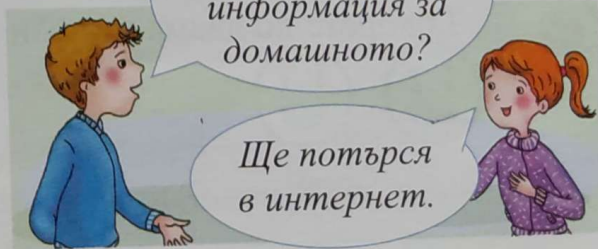

- Зорница и Рая имат домашно на тема „Планините в България“.
- Рая ще потърси информация в енциклопедията.
- Рая ще седне пред компютъра.
- Зорница и Рая ще гледат документален филм.
- Момичетата ще се видят в парка.

Къде ще намериш информация за домашното?

Ще потърся в интернет.

12 Говорете по двама. Как ще подготвите домашно по избрана от вас тема? Използвайте модела на диалога от зад. 11.

13 Слушай диалога и повтаряй.

Да, моля.

Здравейте!
Може ли да говоря
с Ана?

Кой се
обажда?

Мария е на
телефона.

Разбира се.
Един момент.
Ще я повикам
Ана, за тебе

- Чуй диалога отново.
Отбележи вярното.

А) Ана търси Мария.

Б) Мария разговаря с майката на Ана.

В) Ана не е вкъщи.

ДА	НЕ
☐	☐
☐	☐
☐	☐

14 Говорете по двама по модела на зад. 13.

15 Прочети диалога.

Ало?

Той не е вкъщи в
момента.

Кой се обажда?

Искате ли да му
предам нещо?

Дочуване.

Здравейте! Може ли
да говоря с Милен?

Яна е на
телефона.

Не,
благодаря.
Ще му се обадя
довечера.

Дочуване.

- Говорете по двама по този модел.

Вече знам

1 Избери правилния въпрос. Запиши го.

1. – _____ ?
– Ще учим, разбира се.

2. – _____ ?
– Не, няма да ходят.

3. – _____ ?
– Ще го гледа, естествено.

4. – _____ ?
– Не, ще карам кьнки.

? Няма да учи ли за теста?
Няма ли да учиш за теста?
Няма ли да учите за теста?

? Няма да ли ходят на кино?
Няма ли да ходят на кино?
Няма ли да ходи на кино?

? Ще гледам ли филма?
Няма ли да гледаме филма?
Мария ще гледа ли филма?

? Ще ли караш утре ски?
Ще карате ли кьнки утре?
Няма ли да караш ски утре?

2 Попълни с подходящ глагол.

1. Другата седмица ние всеки ден _____ в парка.

2. Утре Милен _____ вкъщи точно в 17 часа.

3. Вдругиден ти _____ всички задачи.

4. Другата събота вие цял ден _____ апартаментата.

5. Утре аз _____ по телефона с баба.

6. След малко _____ интересен филм.

7. Другата седмица Ана редовно _____ съседите.

3 Задай въпрос по модела.

Модел: – _____ ? – *Ще напишеш ли домашното?*
– *Да, ще го напиша.* – *Да, ще го напиша.*

1. – _____ ? 4. – _____ ?
– Да, ще **ти** се обадя. – Не, няма да **го** поздравя.

2. – _____ ? 5. – _____ ?
– Не, няма да **й** кажем. – Да, ще **ни** помогнат.

3. – _____ ? 6. – _____ ?
– Да, ще **ги** напише. – Не, няма да **ви** повикаме.

ВЕЧЕ МОГА:

- да употребявам изрази за лично отношение;
- да разказвам за ежедневни и еднократни бъдещи действия.

БЪЛГАРИЯ И БЪЛГАРИТЕ

Прочети текста и отговори на въпросите.

ВИТОША

Витоша е четвъртата по височина планина в България. Тя се намира непосредствено до София и е един от символите на нашата столица. Най-високият връх на планината е Черни връх – 2290 м.

Името *Витоша* се среща за първи път в документи от 11. век. Според някои изследователи името означава „разделна“, „двуделна“ планина. Според друга версия наименованието идва от личното име Витош, което често срещано по онова време.

На територията на планината се намира Природен парк „Витоша“, който е създаден през 1936 г. и е първият природен парк на Балканския полуостров.

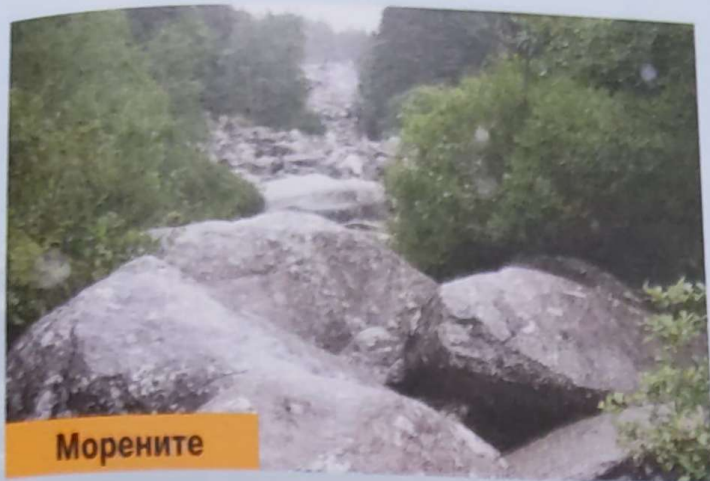
В парка можете да посетите Боянския водопад, който е най-високият водопад в планината. В южната част на парка е разположена Духлата – най-дългата пещера в България.

На Витоша се заражда българското планинарство. На 28 август 1895 г. се поставя началото на организиран туризъм в България. На тази дата писателят Александър Константинов организира първия масов излет до Черни връх. Върхът е изкачен от 300 мъже и жени – нещо нечувано и невиждано по онова време. Оттогава всяка година на този ден хиляди туристи изкачват Черни връх.

На Витоша има добре поддържана маркировка, много екопътеки и повече от 10 хижи. Това привлича в планината все повече туристи както от София, така и от други градове.

Морените

изглед от София
към Витоша

Боянският водопад

1. Къде се намира планината Витоша?
2. Какво означава името на планината?
3. Кои природни забележителности може да се видят на Витоша?
4. Как се заражда модерният туризъм в България?
5. Какво се случва всяка година на 28 август?

4.

ЖЕЛАНИЯ И ВЪЗМОЖНОСТИ

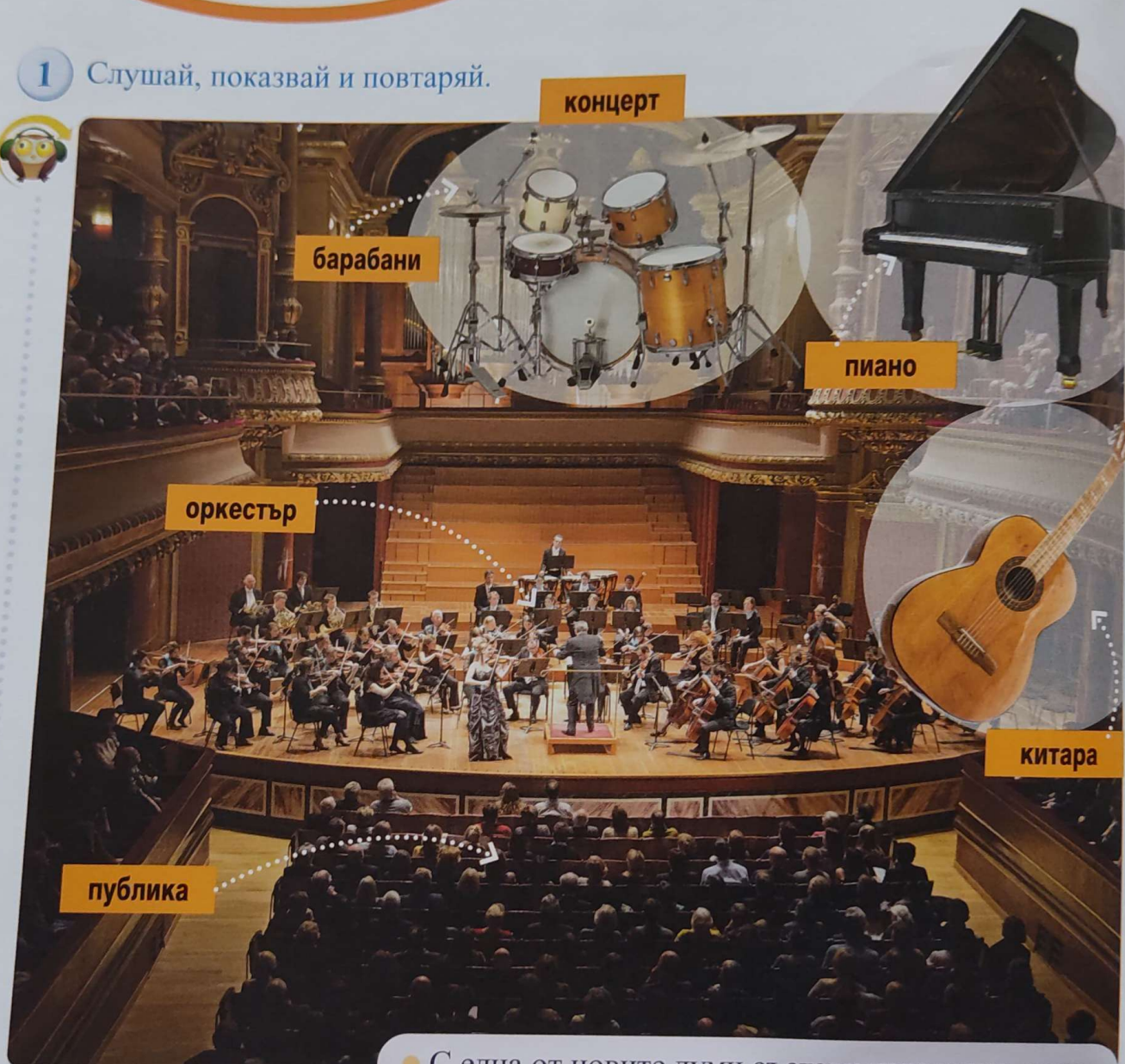
В ТОЗИ УРОК ЩЕ НАУЧА:

- да разказвам какво обичам да правя;
- да разказвам какво трябва да правя;
- да разказвам какво мога да правя.

Нови думи

1 Слушай, показвай и повтаряй.

- С една от новите думи състави изречение, като използваш бъдещо действие.
- Състави изречение, за да изразиш лично отношение към такъв вид концерт.

2

Слушай. Каква идея се ражда в разговора между участниците?

- Чуй диалога отново и подреди картините според развитието на разговора.

3

Прочети диалога. Попълни таблицата, за да покажеш кой герой какво може, иска или обича да прави.

- Рая:** Вчера бях на концерт с класическа музика в парка. Оркестърът беше страхотен. Публиката остана много доволна. Аз – също.
- Зорница:** И аз много обичам да слушам музика, но предпочитам поп.
- Живко:** А някой може ли да свири на музикален инструмент?
- Рая:** Аз мога да свиря на пиано, но трябва да се упражнявам повече. Искам да стана пианистка.
- Зорница:** Аз не мога да свиря, но мога да пея. Много обичам да пея.
- Боби:** Е, а аз мога да свиря на барабани. И малко на китара.
- Живко:** Супер! Аз мога да пея и много обичам да танцувам.
- Рая:** Значи можем да си направим група.
- Зорница:** Браво, Рая! Това е чудесна идея.
- Живко:** Тогава трябва да започнем репетициите скоро.

	Рая	Зорница	Живко	Боби
Обича да слуша музика		✓		
Иска да стане музикант		✗		
Може да свири на барабани		✗		
Може да танцува		✗		
Може да пее		✓		

Мога
Обичам
Трябва
Искам

да

свиря.
пея.
спортувам.
пътувам.

Аз
Ти
Той/тя/то
Ние
Вие
Те

мога
можеш
може
можем
можете
могат

да

свиря.
свириш.
свири.
свирим.
свирите.
свирят.

4

Прочети въпроса и напиши отговора. Следвай модела.

Модел: – Можеш ли да свириш на пиано?
– Да, мога да свиря на пиано.

- Боби може ли да свири на барабани?
- Да, _____.
- Вие обичате ли да пеете?
- Не, _____.
- Момчетата могат ли да танцуват?
- Да, _____.

- Обичаш ли да свириш на китара?
- Не, _____.
- Деца, можете ли да играете на компютърни игри?
- Да, _____.

Аз
Ти
Той/тя/то
Ние
Вие
Те

трябва да

репетирам.
репетираш.
репетира.
репетираме.
репетирате.
репетират.

5

Прочети изреченията. Напиши подходящ въпрос към всяко от тях. Следвай модела.

- _____?
- Не, не искам да репетирам.
- _____?
- Да, трябва да излезете.
- _____?
- Не, не може да танцува.

Модел: – Можеш ли да пееш?
– Да, мога да пея.

- _____?
- Не, не могат да карат ски.
- _____?
- Да, много обича да играе футбол.
- _____?
- Да, трябва да закусиш.

6 Попълни изреченията по модела.

Модел: Аз мога да свиря и ти _____.
Аз мога да свиря и ти можеш да свириш.

1. Антон трябва да учи и ти _____.
2. Учениците обичат да спортуват и аз _____.
3. Баба може да готви и мама _____.
4. Ние обичаме да караме ски и Милен _____.
5. Ти трябва да станеш рано и ние _____.
6. Вие можете да свирите на пиано и те _____.
7. Аз обичам да чистя и Лили _____.
8. Ася иска да рисува и ние _____.

7 Коя обява за кого е подходяща?

Ангел: Много обичам да спортувам.

Мария: Искам да свиря на пиано.

Елена: Обичам да танцувам.

Петър: Не мога да рисувам.
Искам да се науча.

А Обичате ли изкуството? Ние – също.
Организираме групи по живопис и по графика.
Предлагаме и индивидуални уроци.
За контакт: 0877 13 24 50
за _____

Б Здрав дух в здраво тяло!
Занимания по футбол,
баскетбол и тенис.
Всеки петък – от 15 до 17 часа
за _____

В Музикална школа за деца
Съботно-неделни курсове
Атрактивни цени
за _____

Г Курсове по латино танци
Движението е всичко!
Да се забавляваме заедно всяка вечер
от 18 до 19 часа!
за _____

Искам да гледам **филма**. Искам да **го** гледам.
Трябва да намеря **книгата**. Трябва да **я** намеря.
Мога да отговоря **на Ана**. Мога да **й** отговоря.
Обичам да чета **комикси**. Обичам да **ги** чета.

8 Трансформирай изреченията по модела.

Модел: Трябва да напиша **писмото**.
Трябва да **го** напиша.

1. Мога да разбера истината. _____.
2. Трябва да се обадя на госпожата. _____.
3. Обичам да мия чиниите. _____.
4. Можем да направим теста. _____.
5. Искаме да видим Лили и Асен. _____.
6. Трябва да кажете на Христо. _____.
7. Боян иска да помогне на децата. _____.

9 Слушай диалога. Какво научава момчето от майка си?

Мамо, трябва да си принтирам домашното, но не зная как.

екран

Добре, запазвам го.

Сега ще ти покажа. Първо трябва да запазиш файла.

Да, мога. Това е добра идея. Така ще го имам на още едно място.

Можеш ли да качиш файла на флашка?

флашка

Ето включвам го.

После трябва да включиш принтера.

принтер

Натискам.
Готово.

Сега с мишката вече можеш да натиснеш бутон „Принтиране“.

Благодаря, мамо!

Не, не е готово. Накрая трябва да изключиш принтера.

мишка

- Прочетете диалога по роли.

10 Попълни празните места с подходящите форми на глаголите.

натисна запазя включва принтирам кача изключва

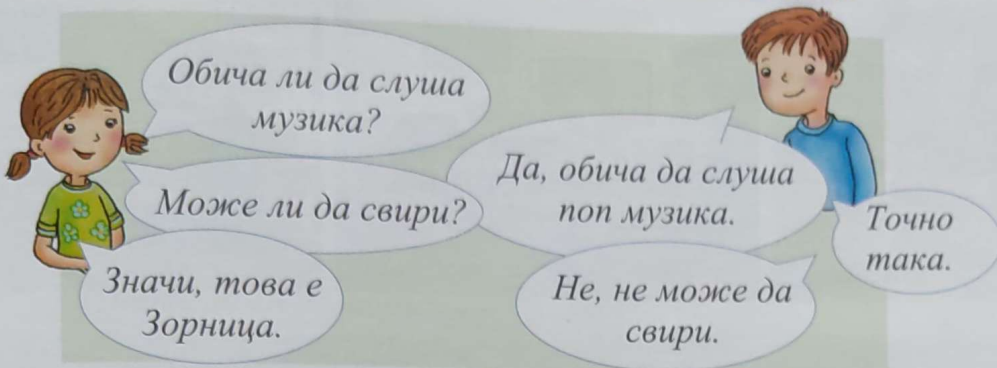
Мартин иска да _____ домашното. Първо трябва да _____ файла. После може да го _____ на флашка. След това трябва да _____ принтера. После с мишката може да _____ „принтиране“. Накрая трябва да _____ принтера.

Сравни изразите *трябва да*, *мога да*, *искам да*, *обичам да* с подобни изрази на езика на страната, в която живееш.

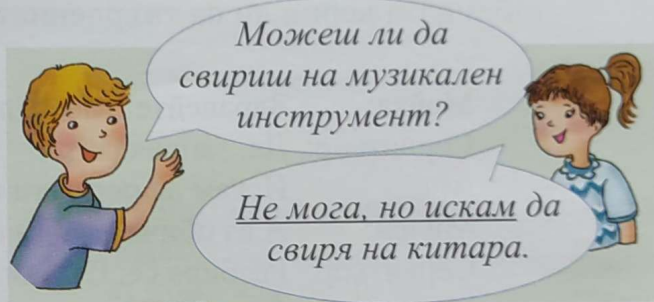

Общуване

- 11 Изберете едно дете от таблицата на зад. 3, с. 37. Разговаряйте за него по двама, като използвате модела.

- 12 Съставете диалог по модела. Използвайте думите, които назовават предметите от картините. Включете изразите: обичам да, трябва да, искам да, мога да.

13 Слушай и повтаряй.

• Прочети отново диалога. Отбележи с ✓ в таблицата верни ли са твърденията според текста.

- Майка:** Здравейте! Може ли менюто?
Сервитьор: Да, заповядайте.
Ана: Искам да поръчам пица с шунка и кашкавал.
Милен: А аз обичам да ям пържени картофи. Имате ли?
Сервитьор: Разбира се. Със или без сирене?
Милен: Със сирене, ако обичате.
Сервитьор: Нещо за пиене?
Ана: Да, два сока, моля!
Майка: Сметката, ако обичате!
Сервитьор: Как ще платите? В брой или с карта?
Майка: В брой.
Сервитьор: Заповядайте!

твърдения	да	не
Ана иска да яде пица без кашкавал.		
Милен иска да поръча картофи със сирене.		
Децата не искат да пият нищо.		
Майката ще плати с карта.		

14 Разговаряйте по модела на зад. 13.

Вече знам

1 Подреди изреченията в диалог.

Сметката, ако обичате.

Имате ли ПОС терминал?

Значи ще платя с карта.

Как ще платите – с карта или в брой?

Да, имаме.

2 Огради правилния отговор. Напиши го.

1. – Трябва ли да върнеш книгите?

– Да, _____.

- а) трябва да ги върна
- б) трябва да върна ги
- в) трябва ги да върна

2. – Искате ли да отговорите на Румяна?

– Да, _____.

- а) искаме да отговорим ѝ
- б) искаме да ѝ отговорим
- в) искаме да ѝ отговори

3. – Живко може ли да направи презентация?

– Да, _____.

- а) може я да направи
- б) може да направи я
- в) може да я направи

4. – Госпожо, Вие обичате ли да слушате класическа музика?

– Да, _____.

- а) обичаме да я слушаме
- б) обича да я слуша
- в) обичам да я слушам

3 Попълни изреченията с форми на глаголите *искам, трябва, мога, обичам*.

Мартин _____ да посети приятели в Испания. Той _____ да се подготви за няколко дни, но _____ да организира времето си добре.

Мартин много обича приятелите си и _____ да им купи хубави подаръци. Момчето не _____ да пътува със самолет и затова _____ да намери билет за автобуса. Всички в Испания го чакат с нетърпение, защото много _____ да бъдат заедно.

ВЕЧЕ МОГА:

- да разказвам какво обичам да правя;
- да разказвам какво мога да правя;
- да разказвам какво трябва да правя.

БЪЛГАРИЯ И БЪЛГАРИТЕ

Прочети текста и отговори на въпросите.

ВАЛЯ БАЛКАНСКА – КОСМИЧЕСКИЯТ ГЛАС

Валя Балканска е родена на 8 януари 1942 г. в с. Арда, Смолянско. При първото си излизане на сцената като ученичка Валя се плаши и се връща зад кулисите. Но учителят ѝ я хваща за ръката и двамата излизат заедно.

Кариерата на певицата започва през 1960 г. като солистка на Държавния ансамбъл за народни песни и танци „Родопи“, град Смолян.

През 2002 г. получава орден „Стара планина“ за изключителни постижения в музикалното изкуство. Това е най-високата награда в Република България. През 2005 г. получава своята звезда в българската Алея на славата. ЮНЕСКО обявява Валя Балканска за гражданин на света.

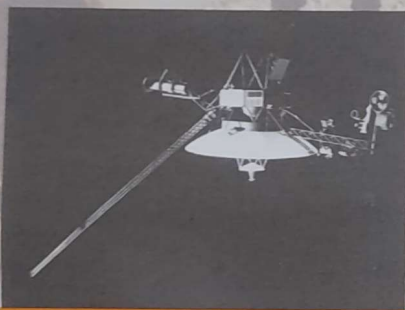
Песните на великата Валя Балканска винаги са със съпровод на гайда. Магията им идва от Родопска планина – широка и лирична.

Най-известното изпълнение на Валя Балканска е песента „Излеп е Делю хайдутин“. То е записано в края на 60-те години на 20. век от американския изследовател на българския фолклор Мартин Кьонинг и е издадено на плоча в САЩ. Няколко години по-късно е подготвена Златната плоча със записи, послание от Земята до Космоса. Плочата с изпълнението на Валя Балканска попада сред многобройните записи за прослушване. Песента „Излеп е Делю хайдутин“ е включена в окончателната селекция от музикални произведения, направена от Карл Сейгън. През 1977 г. Златната плоча, която носи и гласа на Валя Балканска, излита в Космоса на американските космически апарати „Вояджър 1“ и „Вояджър 2“.

Затова наричат Валя Балканска космическия глас на България.

Валя Балканска

„Вояджър“

Орден „Стара планина“

Валя Балканска

Гайдари в Рожен

Златната плоча

Карл Сейгън

1. Кога е родена Валя Балканска? Кое е родното ѝ място?
2. Кога и къде започва кариерата ѝ на певица?
3. Какъв орден получава?
4. Как песента „Излел е Делю хайдутин“ полита в Космоса?
5. Защо Валя Балканска е обявена за гражданин на света?

5.

НА КОГО Е ТОВА?

В ТОЗИ УРОК ЩЕ НАУЧА:

- да използвам думи за притежание;
- да разказвам за телевизионни предавания.

Нови думи

1 Слушай и показвай съответната картина.

футбол

баскетбол

тенис

волейбол

отбор

победител

купа

тениска

маратонки

- Състави изречения по една от картините, като използваш изразите *искам да*, *мога да*, *трябва да*, *обичам да*.

2 Слушай диалога и повтаряй.

Чуй отново диалога. Попълни изреченията с подходящата дума за притежание.

- Живко:** Елате! Хайде да играем футбол!
Боби: Супер! Ще направим два отбора. Аз и Рая и ти и Зорница.
Зорница: Студено е. Трябва да си облечем якетата.
Рая: Къде е якето ____?
Боби: Ето го. В раницата ____.
Рая: А това яке на кого е?
Зорница: На Живко. Якето ____ е ново.
Живко: Зорница, ето якето ____ . Облечи го!
Зорница: Но това яке е много голямо.
Живко: О, да! Извинявай! Това е якето на татко.
Зорница: Какво прави якето ____ в раницата ____?
Живко: Нямам идея. После ще говорим. Хайде да започваме!

ми
ти
му

3 Прочети диалога. Отбележи вярното твърдение.

твърдения	да	не
Деца ще направят два отбора.		
Якето на Рая е в раницата на Боби.		
Якето на Живко е ново.		
Зорница облеча якето на Живко.		

Аз имам яке.
 Ти имаш яке.
 Той има яке.
 Тя има яке.

Якето

ми
 ти
 му
 ѝ

е ново. Ние имаме якета.
 Вие имате якета.
 Те имат якета.

Якетата **ни**
ви са нови.
им

4

Попълни изреченията с подходящата дума.

й

ми

ти

му

ви

Дънките ___ са нови, нали?

Роклята ___ е хубава, нали?

Ракетата ___ е за тенис на корт, нали?

Маратонките ___ са модерни, нали?

Екипите ___ са баскетболни, нали?

5

Попълни изреченията, като използваш дадените думи.

1. Вече имам нова рокля. Роклята ___ е червена.
2. Децата обичат да носят дънки. Дънките ___ са нови.
3. Мама пие ароматно кафе. Кафето ___ е силно.
4. Ние си обущаме ботите. Ботите ___ са кафяви.
5. Вие ядете топли сандвичи. Сандвичите ___ са вкусни.
6. Явор пише домашно. Домашното ___ е трудно.
7. Ти разказваш история. Историята ___ е интересна.

ми

ти

й

му

ви

ни

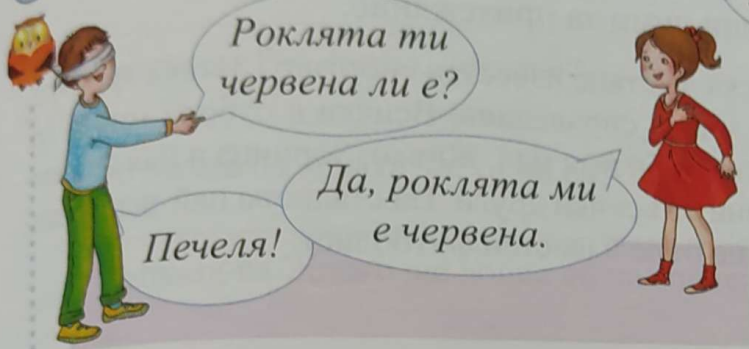
им

6 Свържи въпроса с подходящия отговор. Запиши номера на въпроса в квадратчето пред отговора

1. Къде е сандвичът ми?
2. Това якето на Боби ли е?
3. Къде са чантите на децата?
4. Къде е ризата на Рая?
5. Това ли са шапките ви?

- Не, якето му не е зелено, а черно.
- Ето го. В раницата ти е.
- В гардероба ѝ е.
- Да, това са шапките ни.
- В стаята им са.

7 Прочети диалозите.

8 Разговаряйте по двама, като използвате модела на задача 7.

9 Прочети изреченията. Напиши подходящ въпрос към всяко от тях.

Модел: – Якето ти ново ли е?
– Не, якето ми не е ново.

1. – _____ ?
– Да, маратонките му са удобни.
2. – _____ ?
– Не, роклята ѝ не е дълга.
3. – _____ ?
– Да, тениската ми е скъпа.
4. – _____ ?
– Да, оценките ви са отлични.
5. – _____ ?
– Не, не съм доволен от играта им.
6. – _____ ?
– Да, отборът ми е добър.
7. – _____ ?
– Не, обувките ти не са модерни.
8. – _____ ?
– Да, ще му кажа истината.

ед.ч.

мн.ч.

майка	ми		
баща	ти		
сестра	му	сестрите	му
брат	й	братята	й
баба	ни	бабите	ни
дядо	ви	дядовците	ви
чичо	им	чичовците	им

10 Попълни празните места с подходящи думи за притежание.

Боби много обича футбола. Той иска да стане известен спортист. Затова тренира всеки ден. Треньорът ___ е строг, но много справедлив. Всички в отбора много го уважават и слушат съветите ___. Когато Боби има мач, Живко, Зорница и Рая винаги са на стадиона. Виковете ___ са по-силни от всички други. На стадиона най-щастлива е Рая. Тя знае, че брат ___ един ден ще бъде известен футболист.

11 Допълни изреченията с подходящата дума.

1. _____ ми много обича да пее.

сестра

сестрата

2. _____ му изглежда много млада.

майка

майката

3. _____ ни живеят в провинцията.

чичовци

чичовците

4. _____ ви е много интересна.

книга

книгата

5. _____ им готвят вкусно.

баби

бабите

6. _____ ти се намира близо до центъра.

апартамент

апартаментът

7. _____ й има голяма ферма.

дядо

дядото

8. _____ на Рая е голямо.

семейство

семейството

Прочети въпросите и отговори по модела.

Модел: – Колелото на Боби със скорости ли е?
 – Да, колелото му е със скорости.
 – Бащата на Боби състезател ли?
 – Да, баща му е състезател.

- Сестрата на Мими в първи клас ли е?
_____
- Пасът на Христо точен ли е?
_____
- Братът на Рая футболист ли е?
_____
- Обувките на децата чисти ли са?
_____
- Майката на Живко ще дойде ли на концерта?
_____
- Стаята ви подредена ли е?
_____
- Лелята на Зорница учителка ли е?
_____
- Китарата ти електрическа ли е?
_____
- Чичото на Боби китарист ли е?
_____

13 Открой и огради 9 думи, свързани със спорта.

а	м	а	р	а	т	о	н	к	и
б	в	ж	г	е	ф	ш	з	и	т
й	к	л	м	т	у	ц	в	о	р
б	а	с	к	е	т	б	о	л	е
п	р	с	т	н	б	у	л	ф	ь
х	у	ч	ш	и	о	ш	е	а	в
т	е	н	и	с	л	и	й	г	о
ю	а	б	в	к	о	т	б	о	р
ч	к	у	п	а	г	е	о	ш	з
и	й	к	л	м	н	о	л	р	с

Общуване

14 Какви телевизионни предавания обичаш да гледаш? Защо?

Канал 1 12.30 – 14.30 – игрален филм

Канал 2 12.30 – 14.00 – анимационен филм

Канал 3 12.30 – 14.15 – футбол

Канал 4 12.30 – 15.00 – научнопопулярни филми

- Опиши твой любим герой от анимационен или игрален филм.
- Кое е последното телевизионно предаване, което гледа?

15 Прочети диалога.

Момиче: Какво има по телевизията?

Момче: По канал 1 има волейбол.

Момиче: О, не обичам волейбол. Хайде да сменим канала!

Момче: Добре, дай ми дистанционното! Какво искаш да гледаш?

Момиче: Обичам научнопопулярни филми за животни.

Момче: Сега ще потърся.

- Състави подобен диалог с твой приятел или съученик.

16 Разкажи ситуацията от зад. 15:

– от името на момичето

– от името на момчето

По първи канал има волейбол. Аз не...

По първи канал има волейбол. Ти не...

Сравни думите за притежание *ми, ти, му, ѝ, ни, ви* с подобни в езика на държавата, в която живееш. Дай примери.

Вече знам

1. Замени подчертаните думи с подходящи думи за притежание и запиши новите изречения.

1. Къщата на Иванови има гараж и голяма градина.

2. Дядото на Ивайло вече е пенсионер.

3. Лелята на Мими е архитект.

4. Отборите на Асен и Боян са много силни.

5. Бабите на Ана живеят в провинцията.

6. Бюрото на момчето е много удобно.

7. Учителят на децата е млад и симпатичен.

2. Свържи въпроса с подходящия отговор. Запиши буквата на въпроса пред отговора

А) Майката на Лили лекарка ли е?

Не съм сигурен, но котката му е сиамка.

Б) Кучето на Иван лабрадор ли е?

Не знам точно, но и тя, и баща ѝ работят в болница.

В) Градината на Стоянова голяма ли е?

Не, но седалките им са много удобни.

Г) Къщата ви широка ли е?

Не много. Но стаите ни са удобни.

Д) Колите на Иванови нови ли са?

Да, много. Има място и за гаража.

Е) Гардеробът ти висок ли е?

Да. И палтото ми не е евтино.

Ж) Якето ти скъпо ли е?

Не много, но рафтовете му са достатъчно.

ВЕЧЕ МОГА:

- да използвам думи за притежание;
- да разказвам за телевизионни предавания.

БЪЛГАРИЯ И БЪЛГАРИТЕ

Прочети текста и отговори на въпросите.

ВЕЛИКИ БЪЛГАРСКИ СПОРТИСТИ

Златните момичета на българския спорт са гимнастичките от отбора по художествена гимнастика. Те са свързани с цяла една епоха на победи. За периода 1976 – 1999 г. красавиците печелят общо 14 световни, 14 европейски титли, 5 първи места от световни и европейски първенства и 2 вицешампионски титли от олимпийски игри. След години на трудности българската художествена гимнастика се нарежда отново сред най-силните в този спорт. На Олимпийските игри в Рио де Жанейро нашите гимнастички завоюват бронзови медали. Днес златните момичета продължават да печелят световни и европейски титли.

Най-известният български футболист е Христо Стоичков. Той е с огромен талант, но има изключително буен характер. Това едва не прекратява кариерата му. Стоичков е единственият български футболист, който притежава „Златна топка“ и „Златната обувка“. Стоичков е голмайстор на Световното първенство по футбол през 1994 г., където България става четвърта в света. Това е най-добрият национален отбор по футбол на България за всички времена.

Петър Стойчев е обявен за най-успешния състезател по плувен марафон в света. Той започва да тренира едва на 6-годишна възраст. През цялата си кариера е преплувал над 60 000 км в басейни, реки, езера, морета и океани. Петър Стойчев единствен в целия свят успява да преплува за по-малко от 7 часа пролива Ламанш, с което гържи и световния рекорд (6 ч 57 мин 50 сек).

Една от най-известните ни спортистки в леката атлетика е Стефка Костадинова. Първия си висок скок над 2 метра тя прави едва 19-годишна. През 1987 г. на Световното първенство по лека атлетика в Рим Стефка Костадинова поставя световен рекорд в скока на височина – 209 см. До днес никой не успява да подобри този рекорд. В момента Костадинова е председател на Българския олимпийски комитет.

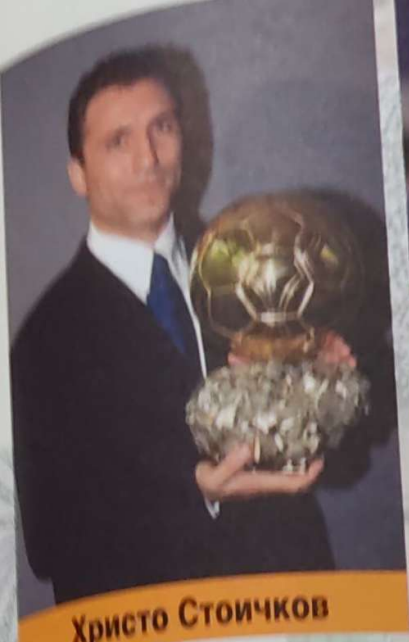
Мария Петрова

Златните момичета днес

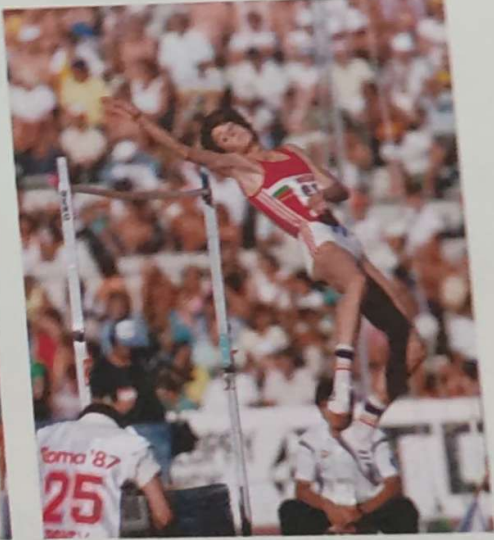

Христо Стоичков

Петър Стойчев

Стефка Костадинова

1. Кой са „златните момичета“ на българския спорт? Защо?
2. Кой български спортист е носител на „Златната обувка“?
3. Кой световни рекорди са притежание на български спор-

ЧУДЕСНИ ПОЧИВНИ ДНИ

В ТОЗИ УРОК ЩЕ НАУЧА:

- да разказвам за минали събития;
- да задавам въпроси за минали събития.

игрално поле

басейн

фитнес клуб

Нови думи

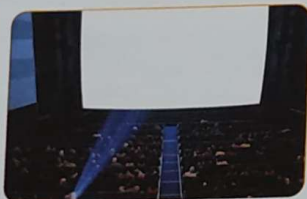
1 Чуй и повтаряй думите.

СПОРТЕН ЦЕНТЪР

MALL

книжарница

киносалон

магазин за дрехи

- Напиши всяка дума под съответната картина.
- Избери една от новите думи и състави изречение с нея.

2 Слушай думите и изразите и ги отбележи с ✓ в календара. Прочети ги

Вчера карах колело.

Онзиден ходих на тренировка.

ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК	СЪБОТА	НЕДЕЛЯ
1	2	3	4	5	6	7
	миналият вторник	миналата седмица				
8	9	10	11	12	13	14
		онзиден	завчера	вчера	днес	

- Разгледай картините и прочети изреченията. Отбележи в кой ден са спортували?

3

Слушай диалога. Къде е пътувала Зорница?

4

Слушай отново и попълни изреченията.

Боби: Здравей, Зорница! Как прекара почивните дни?

Зорница: Чудесно! Благодаря ти, Боби!

Боби: _____ ли някъде? Нали трябваше да играем в парка?

Зорница: Да, с родителите ми _____ до Плевен. Бяхме на гости на леля и вуйчо. Там живеят и братовчедите ми. Заедно _____ до мола, _____ и си говорихме за много неща.

Боби: А Живко какво прави?

Зорница: О, нали знаеш. Той не обича да пазарува. Стоя си вкъщи и гледа телевизия. А ти какво прави през почивните дни?

Боби: В събота _____ в басейна на спортния център. В неделя имахме мач. С момчетата от класа _____ срещу момчетата от другия клас.

Зорница: И какъв беше резултатът?

Боби: Три на един за класа ни.

Зорница: Поздравления! После _____ ли?

Боби: Не, за съжаление. Цял следобед учих и _____ домашни.

Зорница: А ти, Рая?

Рая: В събота _____ колело с Лили. В неделя _____ до късно.

Следобед _____ стаята си и после си _____.

Зорница: Хайде да влизаме. Часът започва след малко.

● Има ли разлики в съдържанието на диалога, който чу, и попълнения текст? Посочи ги.

5

Прочети репликите. Напиши на кого е всяка от тях.

- _____ : – С братовчедите ми пазарувахме в мола.
- _____ : – Стоях в апартаментата и гледах телевизия.
- _____ : – Плувах в спортния център.
- _____ : – Карахме колело с Рая в събота.
- _____ : – В неделя чистих стаята си.

днес

ходя, -иш
говоря, -иш
работя, -иш
нося, -иш
правя, -иш
чистя, -иш
уча, -иш

вчера

ходих
говорих
работих
носих
правих
чистих
учих

днес

сня, -иш
играя, -еш
стоя, -иш
вечерям, -яш

вчера

спях
играх
стоях
вечерях

днес

слушам, -аш
гледам, -аш
обядвам, -аш
карам, -аш
пазарувам, -аш
празнувам, -аш

вчера

слушах
гледах
обядвах
карах
пазарувах
празнувах

ям, ядеш

ядох

6

Попълни останалите форми на глаголите.

аз
ти
той/тя/то
ние
вие
те

ходих
ходи
ходи
ходихме
ходихте
ходиха

ВЧЕРА

говорих

слушах

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

7

Допълни изреченията с подходяща форма на глагола.

1. Вчера следобед Боби _____ домашното си.
2. Миналата събота децата _____ колела в парка.
3. Снощи ти и Рая _____ телевизия до късно.
4. Миналата неделя аз _____ до обяд.
5. Вчера ти _____ в мола.
6. Онзиден ние с момчетата _____ футбол.

пазарувам

играя

карам

гледам

пиша

спя

8

Попълни с подходящата форма на глагола.

Модел: – Днес играя футбол и вчера _____ футбол.
– Днес играя футбол и вчера **играх** футбол.

1. Днес уча за теста и вчера _____ за теста.
2. Сега говориш по телефона и вчера _____ по телефона.
3. В момента Рая чисти стаята си и миналата неделя _____ стаята си.
4. Днес ние учим за контролното и вчера _____ за контролното.
5. Сега вие мислите за бъдещето и вчера _____ за бъдещето.
6. Днес момчетата свирят на пиано и вчера _____ на пиано.

9 Състави отговор с подходящата форма на глагола.

Модел: – Вчера ти учи ли?
– Да, учих.

- А) – Снощи тя свири ли на пиано?
– Да, _____
- Б) – Вчера Георги прави ли упражнения?
– Да, _____
- В) – Миналия петък ходихте ли на цирк?
– Да, _____
- Г) – Деца, гледахте ли състезанието онзи ден?
– Да, _____
- Д) – Мими, в неделя спа ли до късно?
– Да, _____
- Е) – Госпожо, миналата неделя пазарувахте ли в мола?
– Да, _____

10 Свържи въпроса с подходящия отговор.

1. Иване, какво прави вчера?	А) Да, беше чудесен.
2. Завчера какво обядвахте?	Б) Не, беше уморена.
3. Къде пътуваха миналата неделя?	В) Ядохме супа и салатата.
4. Милена гледа ли телевизия снощи?	Г) Пътуваха до Пловдив.
5. Госпожо Иванова, ходихте ли на театър?	Д) Учих за теста.

Отбележи резултатите в таблицата.

	А	Б	В	Г	Д
1					X
2					
3					
4					
5					

Запиши в квадратчето номера на въпроса, свързан със съответната картина.

11 Попълни диалога с подходящи форми на глаголите.

права гледам уча обядвам ям седя чувствам се играя отговарям

Г-жа Радева: Хайде, деца! Това е нашият ред – десети ред, от първо до 25-о място. Учениците от трети клас са на девети и десети ред, а учениците от четвърти клас – на единадесети и дванадесети ред.

Лили:

Христо, къде беше вчера? Търсих те по телефона, но ти не ми

Христо:

О, вчера бях много зает. Преди обяд _____ мача на момчетата от класа.

Лили:

А ти не _____ ли футбол?

Христо:

Не, защото не _____ много добре.

Лили:

Колко жалко! А какво _____ след мача?

Христо:

С Милен _____ в една пицария. _____ пици с кашкавал.

Лили:

Завиждам ви. А аз цял ден _____ вкъщи и _____ за теста.

12 Виж седмичната програма на Емил. Попълни текста, като използваш дадените думи и изрази.

миналата сряда   *вчера*   преди две седмици
миналия петък   *завчера*

ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК	СЪБОТА	НЕДЕЛЯ
			<i>Велико Търново</i>			
		<i>чистене</i>		<i>футбол</i>		
			<i>концерт</i>	<i>проект</i>	<i>днес</i>	

Емил винаги е много зает. *Вчера* например цял ден търси информация за проекта по музика. _____ свири на китара на концерта в училище. _____ игра футбол с приятели, а _____ всички от класа чистиха двора на училището.

_____ учениците пътуваха до Велико Търново. Там Емил снима Царевец и други интересни места. На връщане в автобуса всички разговаряха оживено за впечатленията си от този чудесен град.

13

Прочети разговора във форума.

Милен:

Хора, доста често скучая в неделя.
Какво да правя? Дайте ми съвет, моля ви!

Момиче:

Имаш ли брат или сестра?

Милен:

Имам сестра.

Момиче:

Тя какво прави в неделя?

Милен:

Преди обяд гледа научнопопулярни филми.
Тя много ги обича.

Момче:

А родителите ти какво правят?

Милен:

Мама обикновено чисти къщата, а татко работи в градината.

Момче:

А следобед с какво се занимават?

Милен:

Когато времето е хубаво, мама и татко пият чай в градината,
а сестра ми плува или играе тенис с приятели в спортната зала.

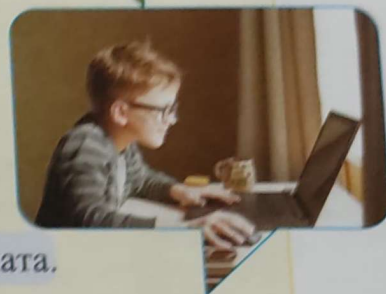
Момче:

Ето виждаш ли? Всички си намират интересни занимания.
И ти можеш да си избереш някое от тях.

Милен:

Как не съм се сетил? Много благодаря за съвета!
Другата неделя ще ви пиша.

14

Милен пише във форума какво е правил в неделя вечерта. Попълни изреченията, като използваш форми на подчертаните глаголи в текста от зад. 13.

Милен: Здравейте! Сутринта не писах, защото няхах и минута
свободно време. Преди обяд _____

и _____.

Следобед _____

и _____.

Чудесно е да си зает! А сега отивам да спя...

Разкажи какво прави през изминалата седмица
на езика на страната, в която живееш.

Общуване

15 Говорете по двама за миналата неделя.

А след обяд?

Какво прави в неделя сутринта?

Слушах музика и помагах на мама.

С татко и брат ми карахме колело в парка.

16 Слушай. След това прочети диалога.

Колко време остава до тръгването?

Не остава много. Ето ви малко джобни.

Но ние вече имаме пари.

На отиване ще имате, но на връщане няма да имате...

Благодаря, мамо!

Приятно прекарване!

Разговаряйте по двама по модела. Използвайте въпросите за опора.

Закъде пътуваха децата? Защо?

Пътуваха за морето на екскурзия.

1. Закъде пътуваха децата? Защо?
2. С какво пътуваха?
3. Колко пари имаха на отиване?
4. Колко пари имаха на връщане?

Вече знам

1 Трансформирай текста, като започнеш с *вчера*.

Днес не сме на училище. Пътуваме с автобус за Пловдив. По пътя всички разказваме весели истории и Владимир се смее от сърце. В Пловдив сме след два часа. Обядваме в един малък ресторант в Стария град. Всички ядат сармички, само аз ям пица. Ходим дълго из града и в 16 часа сме вече уморени.

На връщане в автобуса всички мълчим, а някои даже спят.

Вчера не бяхме _____

_____

_____

_____

_____

_____

2 Напиши подходящата форма.

1. Миналото лято аз _____ в чужбина.

пътува   *пътувах*   *пътувахте*

2. Вчера ти _____ по телефона.

говорих   *говориха*   *говори*

3. Миналия петък Милен _____ футбол на стадиона.

игра   *играх*   *играхме*

4. Миналата година Боян и Асен _____ карате.

тренирахме   *тренираха*   *тренирахте*

5. Стояне, какво _____ снощи?

вечеря   *вечерях*   *вечеряха*

6. Госпожо Радева, какво _____ вчера сутринта?

правихте   *прави*   *правиха*

7. Преди два дни ние _____ колело в парка.

кара   *карахме*   *карах*

ВЕЧЕ МОГА:

- да разказвам за минали събития;
- да задавам въпроси за минали действия.

БЪЛГАРИЯ И БЪЛГАРИТЕ

Прочети текста и отговори на въпросите.

ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Велико Търново е един от най-красивите български градове. Столица е на Втората българска държава от 1185 до 1396 г.. През 1879 г. в града се провежда Учредителното събрание, което поставя началото на Третата българска държава. Пазител на града е св. Патриарх Евтимий, чийто паметник се издига пред сградата на Великотърновския университет.

Във Велико Търново се намират крепостите „Царевец“ и „Трапезица“, катедралата „Рождество Богородично“, много музеи и културни забележителности. През 2019 г. градът е обявен за духовна столица на България.

Едно от най-интересните събития в града днес е аудио-визуалният спектакъл „Звук и светлина“. Той разказва важни моменти от българската история чрез светлинни и звукови ефекти.

От няколко години във Велико Търново съществува Мултимедийният център „Царевград Търнов“, популярен още като „музей на вощъчните фигури“. Той е разположен близо до хълма Царевец. В него има скулптури и стенописи на исторически личности и паметни събития от периода на Второто Българско царство. В центъра има 29 скулптурни фигури, разположени на два етажа. Най-интересни са фигурите на цар Калоян и на цар Иван Асен Втори, както и сцената с пленяването на Балдуин Фландрски от цар Калоян.

1. Кои са по-известните забележителности във Велико Търново?
2. Кой е пазителят на града?
3. Какво представлява спектакълът „Звук и светлина“?

1. Попълни с подходяща форма на глаголите.

7 т.

- 1. Утре Марио _____ (пътувам) за Бургас.
- 2. Другата неделя ние с Васил _____ (карам) скейтборд.
- 3. Вдругиден ти _____ (танцувам) латино танци.
- 4. След два дни ти и Мария _____ (ходя) на цирк.
- 5. От другата седмица аз _____ (живея) в нова къща.
- 6. От втория срок Весела _____ (уча) в друго училище.
- 7. Довечера мама и татко _____ (вечерям) в новооткрития ресторант.

2. Зачертай грешната форма.

5 т.

- 1. Аз _____ колело.
мога да карам   обичам да карам   трябва да кара
- 2. Ние _____ в чужбина.
искаме да пътуваме   обича да пътува   трябва да пътуваме
- 3. Баща ми _____ на китара.
мога да свири   иска да свири   трябва да свири
- 4. Вие _____ по-добре български език.
искате да говорите   трябва да говори   можете да говорите
- 5. Ти _____ повече информация по този въпрос.
трябва да намериш   можеш да намериш   иска да намери

3. Подчертай правилния отговор. Запиши го.

6 т.

- 1. – Ще ми дадеш ли чашата с вода?
_____
Няма да ти го дам.   Ще ти го дам.   Ще ти я дам, разбира се.
- 2. – Ще купите ли обувките?
_____
Ще го купя.   Ще ги купя.   Ще им купя.
- 3. – Госпожо, ще прочетете ли съчинението ми?
_____
Ще я прочета.   Ще го прочете.   Ще го прочета след малко.
- 4. – Васко, ще запалиш ли колата скоро?
_____
Няма да мога да я запаля.   Да, ще я запали.   Няма да го запали.
- 5. – Момчетата ще платят ли сметката?
_____
Ще ги платят.   Няма да я платят.   Ще ѝ платят.
- 6. – Ще те видя ли скоро?
_____
Ще ми видиш.   Няма да я види.   Да, ще ме видиш.

4. Избери правилно преобразуваното изречение.

Лелята на Елица живее във Варна.

- А) Лелята ѝ живее във Варна.
- Б) Леля ѝ живее във Варна.
- В) Леля ѝ живее във Варна.

Колелото на Живко е със скорости.

- А) Колело му е със скорости.
- Б) Колелото му е със скорости.
- В) Колелото ми е със скорости.

Сестрите на Митко са близначки.

- А) Сестрите му са близначки.
- Б) Сестри са му близначки.
- В) Сестрите ѝ са близначки.

Бащата на Боби свири на пиано.

- А) Бащата му свири на пиано.
- Б) Баща ми свири на пиано.
- В) Баща му свири на пиано.

5. Попълни изреченията с: *ми, ѝ, ни, ви, им.*

А) Разгледа ли снимките на Рая и Зорница?
Да, разгледах снимките _____.

Б) Кой е най-високият връх в планината Рила?
Най-високият _____ връх е Мусала.

В) Нашите спортисти спечелиха ли медали?
Спортистите _____ спечелиха три медала.

Г) Ще ме запознаеш ли със сестра ти?
Да, ще те запозная със сестра _____.

Д) Къде са ни ските?
Ските _____ са оставени на ски гардероб.

6. Посочи правилното изречение.

4 т.

1. А) Вчера всички играят в парка.
Б) Вчера аз ходих на кино.
В) Вчера Мити слушаха музика.
2. А) Миналата събота децата караха ски.
Б) Миналата събота аз си чисти апартаментта.
В) Миналата сряда аз и Ана гледахте интересен филм.
3. А) Преди една седмица Александър обядвам нивън.
Б) Преди една седмица ти и Боби свириха на концерта.
В) Преди една седмица мама празнува своя юбилей.
4. А) Миналия понеделник целият клас пътувах до Мелник.
Б) Миналия понеделник цял ден аз търсихме удобни маратонки.
В) Миналия понеделник момичетата правиха тест по история.
5. А) Преди два дни ти и баща ти вечеря в ресторант.
Б) Преди два дни ние ядохме печено пиле на обяд.
В) Преди два дни учениците чисти двора на училището.

7. В текста има 6 грешки. Открий ги и напиши текста правилно.

12 т.

Миналата година Рая се запозна със семейство на Зорница. Баща на Зорница е журналист. Майка им е медицинска сестра. Зорница има брат. Казва се Боби. Той обича да свири на барабани. Много е музикално. Зорница и Рая станаха добри приятелките.

• Провери как си се справил. Попълни в таблицата резултатите, които получи.

задача №	1	2	3	4	5	6	7	общо
максимален брой точки	5	7	6	3	5	4	12	42
получени точки								

• Напиши получения брой точки до съответното папагалче.

35 - 42 т.
Отлично!

22 - 34 т.
Много добре!

12 - 21 т.
Добре.

0 - 11 т.
Задължително.

